

Izhaja

vsak četrtek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankirajo in pošiljajo uredništvu lista »Mir« v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 11. do 12. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

Nefrankovani dopisi se ne sprejmejo.

MIR

Glasiló koroških Slovencev

Velja

za Avstro-Ogrsko . . . K 4.—
» Nemčijo . . . » 5.—
» ostalo inozemstvo . . » 6.—
za celo leto.

Naročnina naj se plačuje vnaprej. Posamezna številka velja 10 h.

Za oglasila se plačuje po 10 h, med besedilom po 20 h za 1 cm² vsakokrat; minimum 24 cm². — Za poslano se plačuje po 15 h, za parte in zahvale po 20 h za 1 cm². — Za male oglase se plačuje po 4 h, debelo tiskano 6 h za besedo vsakokrat; minimum 40 h. Za izvestilo pri upravništvu 40 h posebej. Vprašanjem je za odgovor priložiti znamko.

Denar naj se pošilja na naslov: Upravištvó lista »Mir« v Celovcu, Vetrinjsko obmestje št. 26. Poštnohranilnični račun št. 96.232.

Leto XXXVI.

Celovec, 26. januarja 1917.

Št. 4.

Kje začeti?

V nekem slovenskem listu je pred časom izšel kratek članek o mladinskem vprašanju. Takoj smo se zavedali, da so se te besede rodile v pravem spoznanju važnosti mladinskega delovanja osobito po vojski. Za tem vprašanjem zaostajajo vsi državno-politični načrti, ker izgubijo svoj temelj, če izgubi država svoj redni ljudski dotok in to vprašanje bo ena naših najnujnejših, najresnejših, najtežavnejših, a tudi najbolj idealnih nalog, ko bomo zopet zaživel mirno življenje. Pričakovali smo in še pričakujemo, da bodo sledili temu članku še drugi, številni, ki bi naj stvarno poučili o novih potih, katerim bo imel slediti vsak mladinski organizator, ki bi sistematično obdelali to vprašanje in njega delokrog. To je potrebno, osobito potrebno, da se objavijo take misli javno, ker je mladina naša skupna last in ker se bo rešila le tedaj, če bo sleherni pokazal svojo dobro voljo.

Ali smo do sedaj dovoljno razumevali pomen mladinskega delovanja? Morda bo treba osnovna načela predrugačiti, ko je vojska tako spremenila celo socijalno življenje? Kako se je gojila do sedaj vera v mladinskih društvih, če se morda ni zapostavljala na ljubo strokovni izobrazbi in posvetnemu pouku? Vse to so vprašanja, na katera bo imel dati vsak mladinski voditelj predvsem natančen in jasen odgovor. Kaj se ima zahtevati od države za varstvo mladine? Predvsem pa in najprvo se moramo ogledati po svojem delokrogu in spoznati ljudstvo, ki ga je v strašnih bolečinah porodila vojska, spoznati mladino, ki nosi na čelu pečat tistega časa, ko so divjale strasti in ko so prosto dihala poželenja. Ne samo tiste fante, ki so v zgodnji mladosti še bili prištet med vojake, ti so postali možje in stopijo častno na stran starejšim bojevnikom.

Ne samo tisto našo mladino, ki je zapustila med vojsko ljudsko šolo in stopila v neki tuj svet, ki zahteva od nje že železnih rok in trdega srca. Prezgodaj. Dokler da je otrok v šoli, vpliva na razvoj njegovega značaja v prvi vrsti mati, ko zapusti šolske klopi, ga več ali manj vzgaja možki, ker se giblje od tega časa večinoma v moški družbi. Ta vzgoja je naši mladini odteg-

njena, ta zgled dozorelih, kamenitih značajev, ki je potreben, da se človek pripravi za boj; naši možje, naši starejši fanti so ob državnih mejah, in šoli odrasla mladina stoji sama na svetu, njena srca so odprta vsem vetrovom, vsakemu prepihu, ker manjka onega stebelca, ki bi mlado drevo vodil in ga privijal k sebi. Boj za kruh, ta čudna pošast, ki straši človeški rod že izza Adama, ta mu trga srca ideale, naredi iz njega prezgodaj starega, to bo posledica vojske, da bo nam manjkalo mladine, da bomo imeli v dobi 14—20 let preveč stare dozorele mladine, preveč mladih starčkov. Če klas prehitro zazori, je zrno medlo. Tudi manjka mož, ki bi iz vseh teh naziranj, ki dandanes napolnjujejo svet, zbrali pravo zrno in ga nudili mladini kot vzor in cilj.

Toda ne samo to mladino — ki bo kajpak ostala zenica naše skrbi — nego tudi one naše najmlajše bo treba spoznati, ki ne poznajo drugega sveta, kot vojnega. Mati je morala stopiti izven družine, skrb ji je na čelo zapisala svoje tajno pismo, ljubezen do moža, do doma ji je utrdila roke in srce, da zamore telesno rešiti življenje svoje družine. Seveda, da je vojska naredila iz duševne matere tudi nekoliko krušne matere in to spremembo bo čutila mladina, s to spremembo v družinskem življenju bo imelo računati bodoče mladinsko delovanje. Šolski pouk je dosti pomanjkljiv, ker mora mali otrok pomagati že v boju za kruh in zaostaja duševna izobrazba, tako se vriva v srca naše mladine tisti materijalizem, tista nagnjenost do sveta in svetnega imetja, ki se osobito tako grozno širi tudi med odraslimi za fronto in na fronti.

Vse to bo treba spoznati, če bo mogoče uspešno delo. In naš ženski svet postane poglavje zase, v veliko večjem obsegu, kot je bil dosedaj. Ta vojska je odkrila v ženi prej neznane globine njenih zmožnosti in njene krepke volje, a je na drugi strani tudi strašno dovolj zapretila, da se ženska duševna izobrazba ne sme več zanemerjati, če hočemo da bodo naša dekleta postala čiste in pridne matere, če hočemo, da bo naša mati ostala tudi zvesta žena svojemu možu. Ta namig je grozen dovolj! Ista duševna izobrazba, kot jo dobi mladenič, se mora nuditi dekletu v mladinskih

društvih. Odpreti se ji ima svet s svojimi nevarnimi potmi, da bo iz lastnega spoznala nevarnost in jo zavrnila. Obdržati ženo pri ognjišču, družini rešiti mater, to bo ostalo glasiló i za nas, a ne s tem, da ji zapremo razgled izven družine, nego s tem, da ji odpremo vsa pota, po katerih se ruva človek in ji potem vsadimo v srce vzvišeno dolžnost, da ima iz svojih otrok vstvariti osebe, ki se bodo znale ogibati ovinkov.

Koliko gorja nosijo seboj naši begunci, ko jih tira po svetu usoda. To gorje jim je razjedlo srce, tudi ubogi mladini, jim zagrenilo mladinske upe, pota pa, po katerih romajo in pretakajo svoje nedolžne solze, ta pota bodo ostala tudi globoke zarezave v mišljenju in življenju v mirnem času. Zopet ena nova fraza, poteza v našem mladinskem delovanju; rešiti ljudstvo-mladino, ki bega po deželi in ki biva v bojnem metežu samem, rešiti to ljudstvo, pravim, za skupnost, za socijalnost, za ljubezen. In velikanska je ta naloga in trda. A vrniti jim moramo solze!

To bo polje našega delovanja, to bo več ali manj naš narodnostni boj v bodočnosti. In vse to v času, ko bo prvič zadihal svet v miru in vse to ob uri, ko se bodo hotele izčrpati človeške duševne sile, ki so morale počivati med vojsko, med tveganjem in ubijanjem, ko bodo zaživele države novo mlado življenje, ko bo vse hotelo naprej, naprej državno gospodarstvo, naprej trgovina, naprej industrija, kultura, človek. Mnogo hujši bo ta metež, ta dirka kvišku, kot je bila prejšnja leta. In v to dobo moramo mi vlti, vrniti zanimanje za mladino, da ne utone v tem diru, da se ne pogubi duša v materijalizmu.

(Konec prihodnjic.)

Cesarska dvojica na Tirolskem.

Po svojem obisku na soški in koroški fronti je cesar obiskal tudi tirolsko fronto. Dne 15. t. m. je dospel v stan feldmaršala nadvojvode Evgena, kjer je bil sprejet od feldmaršala nadvojvode Evgena, generala pehote pl. Rotha in fml. H. Goigingerja. Nato se je podal v glavni stan, kjer se je vršilo posvetovanje o vojnem položaju. Popoldne je cesar obiskal Trient,

Podlistek.

Svidenje med begunci na Krasu.

V onih dneh, ko smo izpraznili Gorico in vsled tega vzeli svojo bojno črto južno od tod proti vzhodu nekaj nazaj, je vladalo po celem Krasu, na vseh cestah in potih in po vseh vaseh živahno življenje in vrvenje; ne le po vaseh, katere so morali tedaj prebivalci zapustiti radi vojnih dogodkov, ampak tudi po onih, v katerih so smeli vaščani še nadalje ostati na svojih domovih.

V razmeroma kratkem času, ki je bil zato določen, so morali ljudje zapustiti svoja bivališča in oditi v ozadje. Vsak je vzel pač s sabo, kar in kolikor je le spričo odmerjenega časa mogel. Pri tem se je tudi dostikrat pripetilo, da je marsikdo naložil na svoj voz nepotrebne in brezpomembne stvari, da jih spravi s sabo na varno, za vsakdanje življenje neobhodno potrebne reči pa je pustil na domu, slično kakor se dogaja pri izbruhu velikega požara, ko ljudje izgube hladnokrvno preudarnost in skušajo rešiti ničevne reči, na potrebne in dragocene pa često pozabijo.

Hudo je za človeka, če zapušča svoj dom in domačo grudo; hudo že v mirnem času, tudi če prostovoljno po lastnem sklepu zapusti rojstni kraj in gre v tujino. Še hujše je za vsakega, če je po razmerah prisiljen, da zapusti svoj dom in odide med tuje ljudi. A najhujše je, če morajo ljudje v vojnem času zapustiti svoje domače kraje in iti v ozadje.

Skoro vse, kar so imeli, so izgubili; svoje hiše, svoje vrte, svoje njive, gozde in polja, svojo cerkev in, vsega oropani, gredo v tuje kraje, kjer jim ljudje, ki vojnih grozot ne poznajo, često zapirajo vrata, namesto da bi jih z ljubeznijo in usmiljenjem gostoljubno sprejemali pod svojo streho. Vrhutega je dobila beseda „begunec“ ne po krivdi z doma pregnanih ljudi neki pojmi, ki ga ljudje, ki le prisiljeno zapuščajo svoj dom, nikdar ne zaslužijo, ki pa je brezsrčnikom v neogroženem ozadju često dobrodošel, da se revežev tem lažje odkrižajo.

Visoko natovorjeni vozovi so se v onih dneh pomikali drug za drugim po cesti, ki pelje skozi Komen in Tomaj v Sežano. Prizadeti, ženske in za vojno nesposobni starčki, slabotni otroci in napol dorasli dečki in deklice, so se vozili na vozeh ali pa hodili peš žalostno pot z ljubelega doma v tuje jim ozadje.

Med temi nesrečnimi pregnanci so bili še srečni tisti, ki so imeli v usodepolnem času na razpolago voz in vprežno živino; tako so mogli vendarle rešiti večji del svojega povišstva, drugih premičnin in živil. Bilo pa je med njimi mnogo, mnogo takih, ki niti malega dvokolesnega vozička niso imeli. Kar so ti nesrečneži mogli nositi v culah na hrbtu ali na glavi, to so bili vzeli s seboj in se pomikali na obeh straneh ceste ob vozovih, sklonjeni in potrti, žalostno naprej in naprej. V tej množici si mogel še med najsrečnejše šteti one, ki nikdar niso imeli svojega lastnega domovja, nikdar svojega lastnega imetja. Kdor prej ničesar ni imel, ta tudi sedaj ničesar ni izgubil. Le da je moral zapustiti hišo, vas in ljudi, ki jih je bil vajen.

Večina beguncev je morala na kolodvor v Dutovlje in v Sežano, odkoder so jih spravili v begunske tabore. Le majhno je bilo število onih, ki so bili toliko imoviti, da so lahko ostali in se preživili v sosednih kraških vaseh. Po celem gornjem Krasu, na Pliskavici, na Skopem, v Dutovljah, v Tomaju, na Auberu in povsod drugod si mogel videti begunce. Ostali so tu bodisi samo mimogrede, da tudi oni potem gredo po nekaj dneh v ozadje, bodisi da v teh krajih čakajo srečnega trenutka, ko se zopet smejo vrniti na svoje domove.

Med begunci, ki so se bili za nekaj dni ustavili v Tomaju, je bila tudi družina, obsegajoča štiri osebe.

Mladega, krepkega moža v njej ni bilo. Edini sin, ki bi bil sicer že lahko prevzel domače posestvo, ako bi ne bila nastala vojna, je moral, ravno ko je mislil privedi izvoljeno družico na očetovski dom, iti takoj po izbruhu vojne k vojakom; otedaj ni več videl svojega doma. Pač je bil pred poldrugim mesecem v svoji zadnji dopisnici pisal svoji stari mami, da dobi v kratkem štirinajstdnevni dopust in da se neizmerno veseli svidenja doma. A od tedaj od njega niso prejeli nobenega poročila več.

Bil je vedno v strelnem jarku, nazadnje menda v Tirolah. Bog ve, če se mu ni medtem kaj hudega pripetilo!

Ta misel je njegovo že staro mater zlasti zadnje dni čim dalje bolj tlačila. Mnogo hudega je bila že pretrpela. Ko se je zadnjič pred odhodom z doma še enkrat ozrla na hišo, v kateri je svojemu možu v srečnih dneh podarila krep-

kjer ga je sprejel armadni poveljnik generalni polkovnik Rohr. Cesar je obiskal planoto Vieregereut, kjer si je kot vrhovni poveljnik v tirolski ofenzivi utrgal prvi lovorjev venec vojaške slave. Cesar je naznanil, da se je odločil podeliti priznanim polkom deželnih strelcev častni naslov „cesarski strelski polki“. Nato je na sanah obiskal slavni kor, ki mu je poveljeval v ofenzivi proti Italiji. Obiskal je tudi „cesarjevičev polk“, ki ga je našel v izvrstnem razpoloženju. Veliki križec vojaškega reda Marije Terezije, ki ga je bil podelil feldmaršalu nadvojvodi Evgenu, je sam cesar nadel feldmaršalu.

Cesarica Cita je dospela v Inomost 18. t. m. in je obiskala v več bolnišnicah ranjence, jih tolažila in jim delila darila. Nato se je pripeljal v Inomost tudi cesar in je cesarska dvojica imela 19. t. m. slovesen vhod v mesto. Tirolsko ljudstvo je cesarsko dvojico sprejelo z velikanskim navdušenjem. Cesar in cesarica sta sprejela razne deputacije in si ogledala tudi zgodovinske znamenitosti na gori Isel, staro spominsko mesto tirolske zvestobe in tirolskega junaštva. Odhod na kolodvor je bil zopet spremljan od navdušenih ovacij tirolskega prebivalstva. Med Tirolci je cesarska dvojica našla ravnotako gorka srca kakor med Slovenci, med katerimi bivajoč je cesar ob Soči izrekel besede: „Srce se smeje, ko gledam to zvesto, udano in pridno slovensko ljudstvo.“

Kako je z vojsko.

Na nobenem bojišču ni večjih akcij, ampak je soditi, da se sovražniki povsod pripravljajo za novo, morda skupno ofenzivo spomladi ali pa še prej. Kaj da so se v tem oziru dogovorili na zadnji konferenci v Rimu, se ugiblje, ali določnega se ne ve ničesar. Največ pozornosti so vzbudile vesti, prihajajoče iz Švice. Francozi ob švicarski meji zbirajo močne čete in artiljerijo. Francoski časniki pravijo, da zato, da se zavarujejo, ako bi vdrli Nemci preko Švice in bi bili Švicarji za vzdržanje nevtralitete preslabi. Toda na časniškarske vesti v tem oziru pač nihče ne bo zidal. Vsekako ste se izrekli Nemčiji in Francoska tudi zadnji čas, da ostanete nevtralni. Nato se zanaša Švica in izjavlja, da zaupa na obe strani, da pa bo mejne čete ojačila, če bi se pri spomladnih bojih kršila njena nevtralnost, če tudi le slučajno, nehote.

Boji so se vršili na romunski fronti. Dne 19. t. m. je bila od spodnjem Seretu na južnem bregu iztrgana Rusom močno zgrajena postojanka na obeh straneh vasi Nanesti, zapadno od Nomoloase. Na južnem bregu reke imajo Rusi le še sela Garlesti, Nomoloasa in Blehani. S padcem Nanestija je izpodmaknjeno Rusom važno oporišče za kako morebitno ofenzivo. Ruski sunki proti četam armade generalnega polkovnika nadvojvode Jožefa, so bili brezuspešni. Nasplošno na romunski fronti zadnje 14 dni ni bilo posebnih izprememb in se je boj stabiliziral.

Pri Rigi so ruski napadi pod poveljstvom Radka Dimitrijevega ponehali.

kega sina in lepo hčer, se je bridko zjokala. A potem je bila mirna, solza ni več kanila na njeno ovenelo lice, udala se je v voljo božjo. A sedaj, ko je v Tomaju brez dela sedela ves dan na tujem dvorišču pod dozorevajočim grozđjem, so ji njene misli še bolj kot na zapuščenem domu uhajale k sinu v strelni jarek. Čim več je mislila nanj, tembolj se je zanj bala. Da ga tako dolgo ni na dopust, dasi je pisal, da v kratkem pride, in da tudi tako dolgo nič ne piše, to ji ni šlo v glavo. Vedno bolj se je utrdila v njej misel, da ga je zadelo kaj hudega.

Edina jo je skušala tolažiti njena hči.

Pol leta pred izbruhom vojne se je bila omožila v sosedno vas na majhno posestvo. Kakor njen brat je bil moral tudi njen mož iti v vojsko. Od tedaj je živela več pri svojih stariših kot na svojem novem domu, zlasti odkar je dobila zdravega in krepkega sinčka; pa tudi in morebiti še bolj zato, ker je videla, da se oče in mati starata vedno bolj in ne moreta več pogrešati njene opore. Tako je zajedno s stariši in s svojim otrokom kot pregnanka pribežala v Tomaj.

Tudi očeta, od starosti sicer sklonjenega, a vendar še trdnega kraškega kmeta, je mučila misel na sina sedaj, ko je bil moral zapustiti svoj dom, bolj kot prej; vendar je znal to lažje skrivati in lažje prenašati.

Družina je morala biti še dokaj premožna; v voz, na katerem so bili pripeljali s seboj nekaj pohištva, poljskih pridelkov in drugih živil, sta bila vprežena dobro rejena vola; dve kravi in tri prašiče pa so bili medpotoma koj po odhodu s svojega doma prodali.

(Konec prihodnjic.)

Pri Gorici so naši zavzeli sovražen jarek in ujeli tri oficirje in 134 mož ter zaplenili tri strojne puške.

V Macedoniji so naše čete odbile močan sunek francoskih kolonialnih čet.

Na francoski fronti je poizvedovanje zelo živahno, kar ponavadi kaže na skorajšnje večje boje. Nasprotniki si tedaj obtipavajo fronto, poizkušajo moči in iščejo slabih mest.

Politični pregled.

Se že oglašajo. Zoper znane načrte nemškega „Nationalverbanda“, kakor je nemški binokostni in novejši velikonočni program, se že oglašajo od raznih strani. Tako je priobčil pod naslovom „Na krivi poti!“ neki član češke narodne, takoimenovane staročeške stranke članek, v katerem ostro obsoja prizadevanja Nemcev kot državi škodljiva. Široki sloji ljudstva drugače mislijo. So za skupno delovanje in hočejo, da narodi drug drugega spoštujejo in drug drugemu priznavajo pravice. Žal da so pri nas še vedno taki politični krogi, ki o takem božjem miru med narodi še nič nočejo slišati. Niti tega se ne plašijo, da narodno zavest pri pripadnikih sosednega naroda proglašajo za državi nevarno. Napovedujejo vojno državnemu temeljnemu zakonu o enaki pravici narodov in drugi bi hoteli nastaviti šolstvu drugih plemen nož na grlo. Ti nauki globoko žalijo vse resnične prijatelje monarhije. Edina pot do rešitve narodnega vprašanja in narodnega miru je **najstrožja izvedba narodne enakopravnosti.**

V „Tagespost“i, ki sicer gori za Dobernigove načrte, smo čitali 19. t. m. dopis „Avstrijska armada govori!“ Pravi, da vse, pa prav vse, kar je čitati o raznih programih in namenih, je tako majhno in nezadostno in v svetovni borbi smešno kakor lecotov napis na možnarju 30 cm. Dosedaj nismo imeli države, ampak le zvezo dežel, ki so se vedno bolj odtujevale. Zdaj je država vendar našla samo sebe, pa le na bojišču, v zaledju še ne. Avstrija na bojišču je jeklena enota, ki se noče dati več zaviti v cunj (dežel). Moldava in Donava, In ter Mura in Sava, Bodensko jezero in Adrija ne nosijo več različnih barv, vse so z isto krvjo z enako rdečico pobarvane in sinovi njihovih pokrajin hočejo vbodoče na istem ščitu le isti grb nositi. Avstrijska armada zahteva svojo državo.

Wilson kliče k miru — po vojski. Predsednik Združenih držav Wilson je poslal 22. t. m. senatu poročilo, v katerem pravi: Ameriško ljudstvo se kliče k udeležbi pri velikem podjetju, ki naj nanovo in po novem načrtu zgradi temeljni zid miru. Pogoji za pristop k taki mirovni zvezi so: Najprej se mora končati sedanja vojska. Pogodbe ne zagotovijo miru, ampak le skupnost moči. Trajen mir je mogoč le na načelu: Enakost narodov, enakost pravic. Vsakemu narodu naj bode dana prostost, da si vladno obliko in razvoj določi sam, nemoteno, neogroženo in nevstrašno. Brez svobode morja si miru ni mogoče misliti. Oboroževanja na morju in na suhem se naj v medsebojnem prijateljskem sporazumu omejijo. To so načela človeštva in morajo priti do veljave.

Dnevne vesti.

Slovenci in četversporazum. V torek, dne 16. t. m., je bil poslanec dr. Korošec pri c. kr. namestniku grofu Claryju ter ga v imenu Slovencev naprosil, naj na pristojnih mestih izjavi, da avstrijski Jugoslovani z ogorčenjem odklanjamo četversporazumove obete za osvoboditev avstrijskih Slovanov. Avstrijski Jugoslovani hočejo svojo bodočnost graditi le pod močnim žezlom Habsburžanov. Isto je sporočil tudi ministrskemu predsedniku grofu Clam-Martinicu.

Vojaški atašeji pri cesarju. Cesar je 21. t. m. v Badenu pri Dunaju ob 8. uri zjutraj prisostvoval sv. maši in sprejel nato v avdienci generalnega polkovnika nadvojvode Jožefa, potem vojaškega atašēja v Bernu, polkovnika pl. Einem in poslanštvo v Bernu prideljenega ritmojstra grofa Aichelburga in poslanika grofa Douglas Thurna.

Ljudsko gibanje. V deželni bolnišnici v Celovcu je bilo pretečeno leto rojenih zakonskih otrok 136 (l. 1915 pa 144), nezakonskih 237 (321); umrlo jih je odraslih 340 (328) in neodrskih 84 (119), od vere je odpadel 1 (4).

Za goriške begunce se je po cerkvah na Koroškem nabralo darov 1810 K, ki jih je kn. šk. ordinarijat krški poslal na posredovalni urad za begunce v Ljubljani.

Ne kaži svojih dragocenosti. V neki celovški gostilni v Vetrinjskem obmestju je neki četovodja popival v družbi več vojakov in civilistov. Ko bi moral plačati, je rekel natakariči, da bo zastavil zlato uro, ki jo je potegnil iz žepa;

kazal jo je družbi, ki jo je občudovala. Ko so odšli, je dotični vojak pred gostilno nekoliko zaostal, pomenkujoč se z zloglasno Adolfo Blasnig. Nakrat je dobil od vzadi udarec, da se je onesveščen zgrudil na tla. Drugi so zbežali. Ko se je zavedel, ni imel več zlate ure, vredne 200 K, in denarnice z vsebino 30 K. Policija je aretirala Adolfo Blasnig ter Ano Raimund in družabnika Jožefa Rajmunda in Poldija Lammerja, ki sta se drugi dan peljala v Beljak, menda da bi tam uro prodala.

Kure je kradel. Orožniki v Trnjevici so ovadili v St. Rupertu pri Celovcu stanujočega Franca Kastelica, da je v noči od 19. na 20. t. m. ukradel Francu Lindnerju v Golovici pet kur v vrednosti 40 K in jih prodal neki branjevki na Križni gori za 24 K. Ukradel je tudi Antonu Jägru v Zgornji Goričici domačega zajca, vrednega 15 K.

Več pazljivosti. Marija Wastl v Golovici pri Celovcu je bila ovadena, ker je premalo varno shranila lugov esenc, vsled česar se je neki otrok hudo poškodoval. — Magdalena Ilič v Šmihelu na Gosposvetskem polju je bila ovadena, ker ni imela pri rezalnici varnostne naprave, vsled česar se je poškodoval neki otrok.

Ženski vojni prispevek. Pod predsedstvom častne predsednice oddelka za ženski vojni prispevek, blagorodne gospe soproge deželnega predsednika grofice Lodron se je ustanovil deželni oddelek za ženski vojni prispevek za Koroško s sedežem v Celovcu. Vodstvo je bilo izročeno gospe Mariji Lemisch. Vprašanja se naj vpošiljajo na imenovani oddelek v Celovcu, deželni dvorec.

Prerezane dve kronski bankovci sprejemajo poštni uradi od strank le še do 31. t. m. Avstro-ogrška banka jih bo kajpak sprejemala tudi še zanaprej.

V italijansko ujetništvo je najbrž prišel Jurij Marklet iz St. Petra pri Grabštanju, kakor poroča poveljstvo njegovega polka. Pogrešajo ga od 2. 11. 1916.

Dr. Matija Murko, visokošolski profesor v Gradcu, spodnještajerski rojak, je dobil povabilo na lipsko univerzo na Nemškem kot naslednik tajnega svetnika in zastopnika slovanske filologije, profesorja dr. Leskiena.

V avstr. vojnega posojila je bilo pri Živnostenski banki podpisanega v skupnem znesku K 151.500.000, za vseh pet vojnih posojil pol milijarde.

Ne navadni tat. Pri kmetu Črnca v Kotu pri Pliberku so pred kratkim zopet pokradli moko, meso in še drugo. Torej sedaj že tretjič v teku enega leta.

Apache. Na gorjancih je z aprovizacijo moke težavna reč. Pred vojno je prišlo iz polja vsak teden po štiri in več vozov žita na Apache in Sele. Sedaj pa je seveda še težje, ker aprovizacija ni tako izvedena, kakor bi bilo treba. Po težavnih in sedaj slabi poti, gor in dol, hodijo ljudje po tri-, štiri-, petkrat zastoj. Naj bi oblast napravila red, da ljudje ne bodo brez potrebe trpeli. Za take, ki sami nimajo krav, je pri nas tudi z mlekom težava. — Nekaj drugega imamo dosti, namreč snega. Tega nam je podaril letošnjo zimo Bog že obilno, a vselej le za par dni nas je počastil beli gospod. Najprej dež, potem sneg, navmes še toča. Nato burja, da vse poka in toliko je snežnice, da ne stoji le po polju, po potih in v čevljih, temveč tudi po kletih in hlevih, da, tudi v kuhinjo jo lahko dobiš. Morda si domišljuje, da je sladka in porabna za kavo? Kuhali bi jo petkrat na dan! — V soboto, 13. t. m., na večer je jelo zopet snežiti in od tedaj sneži in dežuje v enomer. Je že snega, da se ni mogoče več ganiti (šolar se skriva cel v njem), a še ni konca! Ko bi bil sneg sladak, bi bilo nekaj vredno. Dali bi ga tudi nekaj Vam poljanecem in bi ga še Ogrom toliko prodali, za dobro ceno seveda. Tako, dragi bralci „Mira“, se nam godi zaenkrat. Kadar dobimo moko tudi mi, Vam bodem hitro in z veseljem poročal.

Mohlče. (Razno.) Tako lepih in toplih dni, kakor jih je prineslo to novo leto, ne pomnijo niti najstarejši ljudje v župniji. Sedaj šele pada sneg in začela se bo pravcata zima. — Ljudsko gibanje v naši župniji v preteklem letu je povsem odsev svetovne vojske. V župniji so bili l. 1916. komaj 3 krsti, vsi zakonski, umrlo jih je 6, poroke ni bilo nobene!

Mohorjeva družba šteje 33 udov, društvo „Ženski vojni sklad“ 25 članic. — V vojne namene se je dosedaj po župnem uradu male župnije odposlala in darovala lepa svota 534 K. — Kakor se vidi, je vojska tukajšnji župniji še precej prizanesla. Bog daj, da bi tudi v prihodnje ne bilo nič slabše!

Družba sv. Petra Klaverja

išče mladenke, večje slovenskega in mogoče tudi nemškega jezika, da pomaga v pisarni „Odmeva iz Afrike“ v Ljubljani, Pred škofojo 8, pri dopisovanju in ekspediciji in ki se ob enem tudi lahko in zanesljivo razume v preprostem knjigovodstvu. Stanovanje in hrano dobi v podružnici imenovane Družbe. Služba je delo gorečnosti za duše, ne vsled časnega dobička, in oglasila brez vzornega spričevala in priporočila od strani preč. duhovščine, oziroma domačega gosp. župnika, se ne sprejemajo. — Treba se je obrniti na zgoraj imenovani naslov.

Vernberg. (Najvišja zahvala.) Od c. kr. okr. glavarstva v Beljaku je tukajšnje županstvo prejelo za dne 1. decembra 1916 v izredni seji občinskega odbora izraženo sožalje in udanostno izjavo najvišjo zahvalo.

Loče. Pri nas so položili v grob staro Tempčovo mater, Marijo Skarbina. Pokojnica je bila jako močne narave, in dasi se je starosti 80tih let pridružila še neozdravljiva bolezen, se je, zadnji čas živeč skoro ob sami vodi, nenavadno dolgo upirala neizbežni smrti. Veliko ljudi od blizu in daleč je prihitelo k pogrebu, da izkažejo spoštovani rajnici zadujo ljubezen. Prišel je k pogrebu svoje drage matere tudi gosp. profesor beljaške gimnazije Jos. Skarbina. Tudi vlč. gosp. Jerman, župnik v p., so prišli iz Štebna. Četudi je močno snežilo, so jo mahnilo kar peš zopet nazaj. Pri starosti 75tih let še toliko mladostne čilosti, moči in zdravja! Krasen dokaz, kaj premore trezno, naravno življenje, telesno delo in gibanje na prostem ter pametno knajpanje! — Pogrebov je bilo pretečeno leto, če se vsteje tudi vojaštvo, 21, rojstev 17, poroki 2. — Neki pastir iz Pogorij, prileten mož, ki se je v jeseni izgubil v gorah, je še pokopan nekje pod snegom v Karavankah.

Reberca. V tukajšnji zelo majhni župniji se je podpisalo 15.000 K 5. vojnega posojila. Ker se je podpisalo 20.000 K 4. vojnega posojila, znaša skupna svota okrog 35.000 K, kar svedoči o patriotičnem čutu ne posebno premožnega prebivalstva.

Šmihel pri Djekšah. (Zvonovi) so se od nas poslovili. Dne 18. t. m. sta veliki in srednji zvon zapustila svoje visoko stanovanje. Cela in nepoškodovana so naložili na sani in ju, lepo ovenčana, odpeljali 19. t. m. proti Velikovcu. Veliki zvon, težek 400 kg, se je 114 let z nami veselil in z nami žaloval. Nekdanji cerkveni ključar Radešnik je zvon kupil. Srednji zvon, težek 200 kg, je bil 155 let naš zvesti prijatelj. Ostal nam je še najmanjši zvon, težek 65 kg, star 314 let. Slovo od zvonov je bilo zelo bridko. Ljubi Bog in naš cerkveni patron naj blagoslovita ta naš dar. Naj nam zvonovi pomagajo do srečne zmage in do skorajšnega zaželjenega miru.

Kdaj!

13./1. 1917.

„Gnezda svoja 'majo ptice, jame svoje vse lisice, glavo kam bi jaz položil?“ je Zveličar milo tožil. Meni zdaj drugače gre? Kaj mi bojno da polje?

„Ta edina mi je želja, spolnim Božja da povelja. V smrt na križu grem za Njega — v jarem groznega obsega!“ Jarem slični 'ma vojak: Za cesarja v smrt gre vsak!

„V dnevju tretjem poveličan, nad vso zemljo bom povišan: ljudstva meni so zročena, po vsi zemlji razkropljena.“ Kdaj pa pride tisti čas, ko povišan bom i jaz? —

Granata me je snoči davila, iz sveta tega skor' me spravila, a angel ščitil je z močno rokó, ki v varstvo dalo mi ga je nebó.

Srčne pozdrave tudi vsem Mirovim bravcem!

Janko Maierhofer.

Na koroškem pogorju.

Dne 7./1. 1917.

Srčno pozdravljeni, dragi domači in vsi naročniki „Mira“. Tu na visoki planinci imamo slabo vreme. Noč in dan sneži, navrh pa še lije dež, in plazovi bobnijo v dolino, da si še divji kozel ne upa iz svojega zavetišča. V takem dolgočasju se nismo malo razveselili, ko jo primaha k nam jezdec s pošto. Kdo bi si mislil, da nas na tako težavni poti obišče tudi „Mir“. Z veseljem

treščimo v njega, kar nas je Slovencev, naročniki in nenaročniki, da izvemo, kaj je novega po domovini. Zato se oglašim v njem v imenu vseh Slovencev pri naši četi, da zveste tudi Vi, kako se godi nam, da še nismo pozabili na Vas, dragi nam zafrontovci. Pred par dnevi je zadela žalostna usoda nekega poljskega lovca. V noči se je bliskalo in grmelo ter je zašel z ozke steze in telebnil kakih sto metrov globoko. V kratkem, upam, pogledam malo v ozadje, kaj delajo rojaki; saj je veselo gledati, kako dekleta, pred vojno ponosne gospice, zdaj vsak dan nosijo namesto visokih podpetnikov in škripajočih čevljev navadne lesene coklje. Kam je šla, dekleta, gizdavost? Nič ne škoduje taka šola, s časom se že privadite. Je pač vojska. Z veseljem čitamo „Mir“ in pisma od dragih nam domačih. Žal da poleg veselih novic prihajajo tudi žalostne od tužne nam majke koroške.

Oj ljuba ti dežela mila,
ki me Slovence si vzredila,
pa starše moral sem pustiti
in cesarja služiti iti . . .

Jurij Nachbar,

nekdanji mlinar za Dravco zeleno, sedaj kuhar pri četi nekega pešpolka.

Že zopet je minilo dolgo časa, odkar nisem dal glasu ljubemu „Miru“ in se nisem spominjal svojih milih rojakov, ki berejo njegove novice. Na naši fronti je sovražnik čisto miren, ali dobili smo zopet drugega namestnika, ki nas obiskuje že tretjič, odkar smo morali zapustiti svoj rojstni kraj, domačo hišo, drage starše, ljubo ženo in otroke, brate in sestre in se podati pod vojaško orožje; ta sovražnik je mraz, ki se ga je bolj bati kakor sovražne krogle, ki se ji lahko umakneš. Hudi mraz pa nas muči ves dan, kadar smo pred žico na straži v utici, ki ima samo streho, peči in duri pa ne. Vam, dragi bralci, privoščim, da pridno prebirate naš list; po končani vojski Vam bom tudi jaz pridno pomagal pri tem prijetnem delu. Pošiljam Vam vsem pristrčne pozdrave

Franc Kravagna.

Koroška fronta:

Že 19 mesecev se bojujemo z verolomnim Italijanom, vendar smo še čili in zdravi ter prepavamo slovenske pesmi. O Božiču smo bili bogato obdarovani, imeli smo v strelskih jarkih tudi božično drevo. Bog daj, da bi zdravi in veseli obhajali bodoče praznike med svojimi dragimi. Srčne pozdrave vsem čitateljem in naročnikom „Mira“. Podravljamo tudi vsa dekleta iz Podjunske doline, posebno pa globaške in pribilske. Na zdar! Na svidenje!

Janez Sadjak iz Globasnice, Jože Kummer iz Priblevasi, Janez Mesner iz Doba, Janez Sinčig iz Mokrij, Jože Gabriel iz Roža.

Koroški gospodar.

Vseslovenska kmetijska družba.

Da čakajo kmetijstvo po vojski velike, težke naloge, je gotovo, le žal, da se tega kmet še premalo zaveda. Pričakovanje, da bode po vojski zopet vse po starem, je prazno. Da bodo izdatki kmetov veliki, že marsikateri sedaj čuti, in da bode prišel čas, ko bodo kmetje bolj nosili iz denarnih zavodov denar kot pa ga tam nalagali, je skoraj gotovo. Predno da bode kmet tako zastavljen kot je bil pred vojsko, bode pri sedanjih slabi kupni vrednosti denarja komaj ves njegov prihranek zadostoval. Da bode kmetijstvo še dolgo let pod vplivom vojske in o prostih cenah še dolgo ne bo govora, je skoraj gotovo. Govori se celo za vpeljavo žitnega monopola držav. Cela vrsta novih vprašanj čaka rešitve in kdor ne bode v pravem času uravnal svojega gospodarstva po novih razmerah, bode močno zaostal.

Pri avstrijskih Nemcih se čuti, da že mislijo na te nove razmere. Ustanovili so „Splošno c. kr. avstrijsko družbo“. Da za tako splošno avstrijsko organizacijo tla še niso — navzlic vojske — pripravljena, se čuti, ker so Nemci takoj ustanovili „Nemško kmetijsko družbo za Avstrijo“. Slednja nam daje važen migljaj, ker pravi v programu: „Nemška kmetijska družba za Avstrijo“ naj da povod, da se osnujejo po enakih načelih tudi druge sestrinske družbe od nenemških narodov, kojih svoječasno združenje v zvezo naj nudi možnost reševati skupne naloge, ne da se zadene ob kake narodnostne občutljivosti. Torej narodni federalizem, nazorno združenje vsak za se in potem vsi skupaj. To bi bila „Nova Avstrija“ kot si je Slovenci želimo.

K temu pripominja strokovni list kranjske kmetijske družbe: „Če je kje kaka splošna kmetijska družba za ves narod potrebna, je to gotovo najbolj pri Slovencih, ki jo vsled čudne raztresenosti po kronovinah izmed vseh narodov v Avstriji najbolj potrebujemo. Na Koroškem se

nihče ne briga v gospodarsko-tehničnem oziru za kmetovalce slovenske narodnosti, na Štajerskem se ondotni mnogoštevilni Slovenci še niso povzpeli do svoje lastne tehniške kmetijske organizacije, kakor na pr. goriški in tržaški slovenski kmetovalci, katerih družbe pa z bog ondotnih razmer večinoma le „životarijo“.

Tudi z zaključkom „Kmetovalca“ se strinjamo popolnoma: „Ustanovitev vseslovenske kmetijske družbe je torej nekaj neobhodno potrebnega, saj je obstoj maloštevilnega slovenskega naroda le tedaj zagotovljen, če se bo znal v gospodarskem oziru storiti nezavisnega in povspeti do viška razvoja. Naj se prične nemudoma s snovanjem vseslovenske kmetijske družbe; inicijativo naj pa poprime c. kr. kmetijska družba kranjska, ki je vsestransko nezavisna in je v takem gmotnem položaju, da lahko takoj prične vršiti vse naloge take družbe, ne da bi ji bilo treba šele moledovati za potrebna sredstva.“

M. Planinšek.

Migljaj kmetičam za tekoče leto.

Kako bode krmile svinje, če krompirja ne bode, ali pa se ne bode smel pokladati? Kaj bode dajale kravam, da vam bode mogoče mleko oddajati, posebno še, če bi vojaščina zahtevala več sena za svoje potrebe. Žito je skoraj izključeno. Preostaja vam samo na vigred kolikor mogoče veliko pese ali kolerabe (tušenj) saditi. Seveda veliko dela potrebuje pesa. Tudi zemlja mora biti močno ognjena. Obilo domačega gnoja in če mogoče tudi kalijeve soli je treba. Tudi na korenje bi bilo treba misliti, kjer uspeva. Je veliko dela, pa je večinoma le žensko delo in ženskih rok ne manjka. Kazalo bi tudi saditi solnčnice vmes med pesó, ne toliko radi olja kot obilo krme za svinje, ker kuhano listje s slastjo žró. Preteklo leto sem redil s samimi ajdovimi plevami, kopirami in listjem od solčnih rož, pese in kolerabe brez vsake meti, in ostale so zdrave. Tudi toter rade žró, celo surovega, in jim močno prilega. Medtem ko naši mlinarji iz solčnih rož ne dobijo čez 10% olja, je izraba totrovega semena za olje veliko ugodnejša. Prežgano olje pa je za človeško rabo popolnoma dobro in nima nobenega zopernega okusa. Drugega olja itak za naprej ne bo, kvečjemu še bučevo.

Pri vseh teh rečeh pa si je treba seme dovolj za časa oskrbeti. Je drago, pa nič ne de. Pesino že sedaj stane do 5 K in več kilogram. Dobro totrovo in solčnih rož bode pa pozneje težko dobiti. Od solčnih rož je seme boljši iz toplejših krajev, ker hitreje dozori.

Kaj je s svinjami. Na Nemškem so l. 1915 ukazali tretjino zaklati, na Hrvatskem določili pred kratkim, da morajo vsi nekmetje svoje svinje do 30. grudnia 1916, kmetje do 10. prosinca 1917 zaklati, letos imajo na Nemškem pet odstotkov oddati kot „Hindenburgov dar“. Kaj pa pri nas? Nemški način bi še bil za svinjereje najugodnejši in bi jim ne vzelo veselja do toliko nevarne svinjereje.

M. Planinšek.

Uporaba slabega žita. Kmetje ponekod mislijo, da smejo od njih pridelano slabejše žito (podrešetino, občinke) poljubno uporabljati in prodajati; zato se tudi vidi, da je prodajajo na trgih kot krmo za kuretino. To mnenje je pa napačno in kaznivo. Tudi to slabejše žito je pod zaporo. Podrešetino, ki sicer ne sme vsebovati več žita kot 5% namlačene množine žita, sme brez vsake omejitve pokrmiti le svoji živini in jo v ta namen proti listku za mlenje dati zamleti (zdrobiti). Kolikor pa tega žita ne porabi za svoje živali, mora prodati vojnožitnemu prometnemu zavodu, ki je odkaže uradu za krmila (§ 1, 2, 10. min. odredbe z dne 15. jul. 1916, št. 220 drž. zak.). Če prodaja torej kmet podrešetino drugam, je kazniv. Pred kratkim je bila pred tukajšnjim prizivnim sodiščem kazenska obravnava, pri kateri je bila neka kmetica obsojena na denarno globo, ker je podrešetino prodajala zasebnikom. Nevednost, kakor znano, ne opravičuje. Vsled tega je tudi kupec tega žita po § 32 v. 3 ces. odredbe od 11. 6. 1916 št. 176 kaz. zak. pod obtožbo.

Nova odredba glede masti. Nova odredba urada za ljudsko prehrano z dne 11. jan. 1917, drž. zak. št. 15, glede oskrbe prebivalstva z mlečnimi izdelki in svinjsko mastjo vsebuje za posestnike svinj dolžnost, da morajo od vsake od 31. oktobra 1916 zaklane svinje oddati za oskrbo celotnega prebivalstva določeno množino surove slanine (špeha) ali svinjske masti. Vsled te odredbe se nekateri boje, da bodo vzeli kmetom vso slanino. Nekateri so vsled strahu svinje celo prežgodaj zaklali. Ta strah je nepotreben. Zahtevalo se bo od svinj s klavno težo do 60 kg množina 2 kg, pri klavni teži od 60 do 100 kg 3½ kg, pri klavni teži od 100 do 150 kg 6 kg in pri klavni teži nad 150 kg 10 kg surovega špeha. Ker se ta oddajna dolžnost razteza na svinje, zaklane od 31. oktobra, prežgodnje klanje ne oprošča od oddaje, pač pa je v škodo posestniku.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

Pavličeva
ulica
št. 7.

uraduje vsak dan, izvemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Pavličeva
ulica
št. 7.

Cene koroške vnovčevalnice za živino. Za-
čenši oo 20. t. m. so za nakup klavne in plemene
živine ter govedine določene sledeče cene. Za
klavno živino: pitani voli pri 50% izrabe 3:40 K
do 3:50 K, nad 48% izrabe 3:30 do 3:40 K; klavni
voli druge vrste 3:10 K do 3:30 K, tretje vrste
2:80 K do 3:10 K; biki in telice prve vrste 3:10
do 3:30 K, druge vrste 2:90 K do 3:10 K, tretje
2:60 do 2:90 K; krave prve vrste 2:90 K do 3:10 K,
druge vrste 2:60 do 2:90 K, tretje vrste 2:40 K
do 2:60 K; teleta (živa) prve vrste 2:80 K, druge
vrste 2:50 K, teleta (zaklana) mrzla tehtana,
kratkonožna, prve vrste 4 K, druge vrste 3:60 K;
klavne ovce (žive) prve vrste 2 K do 2:20 K,
druge vrste 1:60 do 2 K; klavne ovce (zaklane),
mrzle tehtane 2:60 do 3:30 K; svinje za meso
(žive) 40 do 50 kilogramov težke 4:50 K, 70 do
100 kg težke 4:70 K, nad 100 kg težke 4:80 K;
svinje sa meso (zaklane) 5:20 K do 6 K; opitane
svinje (za slanino, žive) 100 do 150 kg težke
5:20 K, nad 150 kg težke 5:50 K; opitane (za-
klane) 6:60 K do 7:20 K. Plemena živina: Voli
za vožnjo do 3:40 K; proti koncu breje krave in
telice 2:60 K do 3:40 K; mlekarice v začetku
2:60 K do 3:50 K; mlada goved pod dvema le-
toma (junčki in telice) 2:70 K do 3:40 K; praseta
12 do 25 kg težka, 4:80 do 5:50 K; svinje nad
25 kg 4:30 K do 4:80 K. Žival, ki je izrecno za
pleme, ne spada pod te cene. Posestniki morajo
ali za določeno izrabo jamčiti ali za to, da klavna
goved po 48 urah v teži ne kalira več kakor za
12 odstotkov; divjačina: jelenina in košutina kg
2:20 K; srnina kg 3:50 K; zajci po 4:50 K.

Raznoterosti.

Roparski umor pri Neumarktu na Šta-
jerskem. Zadnji čas se skoro dan za dnem poroča
o raznih, grozovitih umorih. Udeleženi so večinoma
mladi fantje. Je ta brezvestnost in posurovelost
morda tudi posledica vojske? V noči na 7. jan.
sta izvršila 18 let stari hlapec Filip Maier in
16 let stari hlapec Miha Quineser v Perhavi pri
Neumarktu na Štajerskem grozen čin. Izročena
sta bila sodišču in v predpreiskavi priznala:
Umorila sta posestnika Stenga in njegovo dekle
in ranila Stengovo ženo. Maier je bil celó Stengov
rejenec. Iz usmiljenja ga je bil Steng vzel v svojo
hišo in ga sedem let zastonj redil. Maier je čisto
hladnokrvno izvršil umor, samo da bi se polastil
večje svote denarja. Oba morilca sta v zaporu
tudi priznala, da sta prej zažgala pri nekem po-
sestniku. V družbi s tretjim nepridipravom sta
ukradla tam 1600 K in da bi se mislilo, da je
denar zgorel, sta zažgala. Tudi pomagata pri
požigu so zaprli.

Lastnik in izdajatelj: **Gregor Einspieler**, prošt v Tinjah.

Odgovorni urednik: **Otmár Mihálek**.

Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu.

Zbiraci

naj se javijo! Plačam najvišje cene za staro
volneno robo, batirano odejo, raztrgano obleko in
perilo, staro svilo, suknene odpadke, platnene kose,
stari gumij, vse vrste cunj in vreče. Zadostuje
karta na trgovino s starinami in produkti
„Zum Lindwurm“ v Celovcu 12, Paulitschgasse 9,
polég „Hranilnega in posojilnega društva“.

Bolečine kot vremenski prerok niso nič izred-
nega. Cela vrsta ljudi je, ki vedo za ure naprej, kdaj bo
deževalo. Bližajoča se vremenska izprememba ima za po-
sledico bolečine v udih, trganje ali bodežje in bi vsak, ki
trpi na tem, gotovo rad izgubil ta dar prorokovanja. To se
pa more doseči z masiranjem bolečih udov s Fellerjevimi
fluidom iz rastlinskih esenc z zn. „Elsa-fluid“ in kmalu po-
nehajo napadi bolečin. Za taka bol lajšajoča vtiranja se
„Elsa-fluid“ zelo priporoča in ga gotovo ni v sedanjem času
sredstva, ki bi bilo v to svrhu bolj priljubljeno. V tem oziru
se „Elsa-fluid“ ne more z nobenim drugim sredstvom na-
domestiti. Predvojne cene: Med vsemi sredstvi za vtiranja
je pa tudi najcenejše, ker stane 12 steklenic poštnine prosto
samo 6 kron. Edino pristen se naroča pri lekarnarju
E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 67 (Hrvatska). Istotako
priljubljeno domače sredstvo so Fellerjeve lagodne odvajajoče
rabarbara-kroglice z zn. „Elsa-kroglice“, katerih stane
6 škatljic 4 K 40 vin. poštnine prosto, in Fellerjev močni
črtnik zoper migreno z znamko „Elsa“, 1 karton 1 krono.
— Fellerjev obliž za turiste zn. „Elsa“ v kartonih po 1 in
2 K hitro odpravi kurja očesa. (—c—)

Pristni **čebelni vosek** 1 kg po 11 K,
rumeni kupuje vsako
množino brez poprejšnjega naznanila po povzetju
Koloman Kutassy, Celovec, Morogasse 11.

Listnica upravnštva.

Vse cenjene naročnike prosimo, naj nam naznanijo
pri preselitvah ali premestitvah poleg novega naslova
tudi stari naslov ter številko, ki je tiskana v zgornjem
kotu naslovne pasice (nad imenom). To je zaradi tega
važno, da ne bi pošiljali lista pomotoma na dva kraja, na
nov in na star naslov.

Odgovor na vprašanja. Vsakemu vprašanju glede
oglasov naj se priloži pismeni ovitek z napisanim naslovom
vprašateljev s pošto znamko (ali dopisnico). Na vprašanja
brez poštne znamke upravnštvo ne odgovarja.

500 kron

Vam plačam, če moj pokončevavec korenin
„Rin-Balsam“ ne odstrani Vaših kurjih
očes, bradavic in trde kože v treh dneh
brez bolečin. Cena lončič z zajamčujočim
pismom K 1:50, 3 lončiči K 4:—, 6 lončičov
K 6:50. — Na stotine zahvalnih in priznal-
nih pisem. — **Kemény, Kaschau** (Kassa),
I., poštni predal 12/17 (Ogrsko).

Vino

belo in rdeče,

od 56 litrov naprej

po 2 K 80 h, 3 K

in 3 K 40 h liter

razpošilja po povzetju **A. Oset**, p. **Guštanj**.

Paramente

kakor mašna oblačila, pluviala, vela, plaščke za mi-
nistrante, cerkveno perilo, birete, kolarje, šmizete,
kelihe, ciborije, monštrance, zvončke itd., križe, sohe
v bogati izbiri po nizkih cenah ima v zalogi
oddelek za paramente **Jožefovega društva v Celovcu**.

100 litrov zdrave domače pijače

osvežujoče, dobre in žejo gaseče si lahko v haku
sam priredi z malimi stroški. V zalogi so snovi
za: ananas, jabolčnik, grenadine, mali-
novce, poprova meta, muškatelec, po-
merančnik, dišeča perla, višnjavec. Ska-
ziti se ne more. Ta domača pijača se lahko pije
poleti hladna, pozimi tudi vroča namesto ruma ali
žganja. Snovi v natančnim navodilom stanjo
K 10.— franko po povzetju.

JAN. GROLICH, drožerija pri angelu, Brno 638, Morava.

500 kron v zlatu

če ne odstrani krema Grolich z raven
spadajočim milom vse solnčne
pege, maroge, solnčne opekline,
ogreje, obrazno rdečico itd. in ne
ohrani kože mladostno svežo in nežno.
Cena K 575 s poštnino vred. 3 porcije
stanejo K 16.—, 6 porcij K 3070.
Vse brez kakih nadaljnih stroškov. — Naslov za naročila:

Jan. Grolich, drožerija pri angelu,
BRNO 638, Morava.

Žalostno je!

počutiti se slabega, trpečega, nervoznega in gle-
dati, kako pojema delavna moč. Napačna pre-
hranitev, napačen način življenja, bridkost, skrb
in drugi duševni učinki povzročajo v krvi zmanj-
šanje redilne snovi in tako prihajajo motenja
krvnega obtoka, glavobol, pomanjkanje teka,
zaprtje, tiščenje v želodcu in črevesju in mnogo
drugih boleznih.

Živci so trudni!

Pomanjkanje spanja, utrujenost, duševna dre-
mota, raztresenost, brezglavost, bolečine v udih
se pojavijo in nam odvzamejo možnost, izpolniti
popolnoma svoje mesto.

Nove moči — novo življenje

daje naše redilno sredstvo, posveži kri, pospešuje
prenavljanje snovi in prinaša novo veselje do
življenja!

Vsakemu, ki nam piše, pošljemo

zastonj zdravniško knjigo.

V naši knjigi, ki vsebuje dragocena poja-
nila, pokazujemo, kako se uporablja in kako
učinkuje tisočkrat preizkušeno in od najimenit-
nejših zdravnikov predpisano sredstvo. Mnogo
važnega boste iz tega spoznali!

Pišite takoj na

**ekspedicijo operne lekarne,
Budimpešta, VI., odd. 477.**

Poštena in izkušena

kuharica,

ki zastopi tudi kmetijstvo, se sprejme v župnišču
z majhno kmetijo na Spodnjem Koroškem. Ponudbe
pod zn. „**Kuharica 2**“ na upravnštvo „Mira“.

Diamanti za rezanje stekla

za steklarje in domačo rabo.

Št. 1 za steklo v oknih K 3:50.
Št. 2 za navadno močno steklo K 5:30.
Št. 3 za vse vrste brušenega stekla K 8:10.
Št. 4 za močno brušeno steklo, neobdelano, in
za zrcala K 11:70.

Povzetje 55 h več.

Za resno in solidno blago jamči

Jan. Grolich, drožerija pri angelu,
BRNO 638, Morava.

Framydol je sredstvo za pomlajenje
las, ki rdeče, svetle in sive
lase in brade za trajno temno pobarva. 1 steklenica
s poštnino vred K 2:70.

Rydyol je rožnata

pordeči blede lica. Učinek je ču-
dovit. 1 steklenica s poštnino vred
K 2:45. — Povzetje 55 h več.

JAN. GROLICH, drožerija pri angelu, Brno 638, Morava.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Delniška glavnica: K 8.000.000.

Rezerve: K 1.000.000.

Prodaja srečke razredne
loterije.

Kolodvorska ulica št. 27.

Centrala v Ljubljani.

Podružnice: Celje, Gorica, Sarajevo,
Split, Trst.

!Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun.
Nakup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst.

Srečke na obroke,
promese k vsem žrebanjem.